

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου

«Επιβραδυνόμενη η ανοδική πορεία του ΣΠΟΔ»

Τι είναι ο ΣΠΟΔ;

Ο Δείκτης ΣΠΟΔ έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει έγκαιρα προειδοποιητικά σήματα για τα σημεία καμψής των οικονομικών κύκλων, δηλαδή, τα σημεία μεταστροφής της οικονομικής δραστηριότητας. Ο ΣΠΟΔ αποτελείται από αριθμό προπορευόμενων μεταβλητών οικονομικής δραστηριότητας των οποίων οι μεταβολές τείνουν να προηγούνται των μεταβολών στη συνολική οικονομική δραστηριότητα και οι οποίες αξιολογούνται σε τακτική βάση.

Από ποιες μεταβλητές αποτελείται ο ΣΠΟΔ της Κύπρου;

Οι μεταβλητές με χαρακτηριστικά προήγησης επιλέχθηκαν από μια μεγάλη κατηγορία εγχώριων και διεθνών προπορευόμενων δεικτών και είναι: η τιμή (€) του αργού πετρελαίου Brent, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στην Κύπρο και την ζώνη του ευρώ, τα συνολικά πωλητήρια έγγραφα ακινήτων, οι αφίξεις τουριστών στην Κύπρο, η αξία των συναλλαγών με κυπριακές πιστωτικές κάρτες, ο Δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων, και ο Δείκτης όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας – προσαρμοσμένος με βάση τη θερμοκρασία.

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ¹) της Κύπρου, ο οποίος κατασκευάζεται και εκτιμάται από το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) του Πανεπιστημίου Κύπρου, καταγράφει ετήσια αύξηση 1,8% τον Μάιο² του 2025. Η άνοδος αυτή ακολουθεί τις ετήσιες αυξήσεις κατά 2,6% τον Απρίλιο και 3,2% τον Μάρτιο του 2025, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα αναθεωρημένα στοιχεία.

Ο ΣΠΟΔ της Κύπρου διατήρησε την ανοδική του πορεία, αν και ο ρυθμός μεγέθυνσής του συνεχίζει να είναι επιβραδυνόμενος. Η τάση αυτή αντικατοπτρίζει αντίστοιχες εξελίξεις στις επιμέρους προπορευόμενες οικονομικές συνιστώσες του Δείκτη, ειδικότερα ως αποτέλεσμα τόσο της εξασθένησης του ετήσιου ρυθμού μεγέθυνσης ΔΟΚ στην Κύπρο όσο και της επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος στη ζώνη του ευρώ κατά τους μήνες Απρίλιο και Μάιο του 2025. Επιπλέον, τα εβδομαδιαία υψηλής συχνότητας δεδομένα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, προσαρμοσμένα ως προς τη θερμοκρασία, υποδεικνύουν μείωση στον ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης της. Ωστόσο, η θετική πορεία άλλων συνιστωσών του ΣΠΟΔ – όπως οι πωλήσεις ακινήτων, οι αφίξεις τουριστών, οι συναλλαγές με κυπριακές πιστωτικές κάρτες, και ο όγκος λιανικού εμπορίου – καθώς και η πτώση της τιμής του πετρελαίου Brent, σύμφωνα με εβδομαδιαία δεδομένα, συνέβαλαν θετικά στην μεγέθυνση του ΣΠΟΔ.

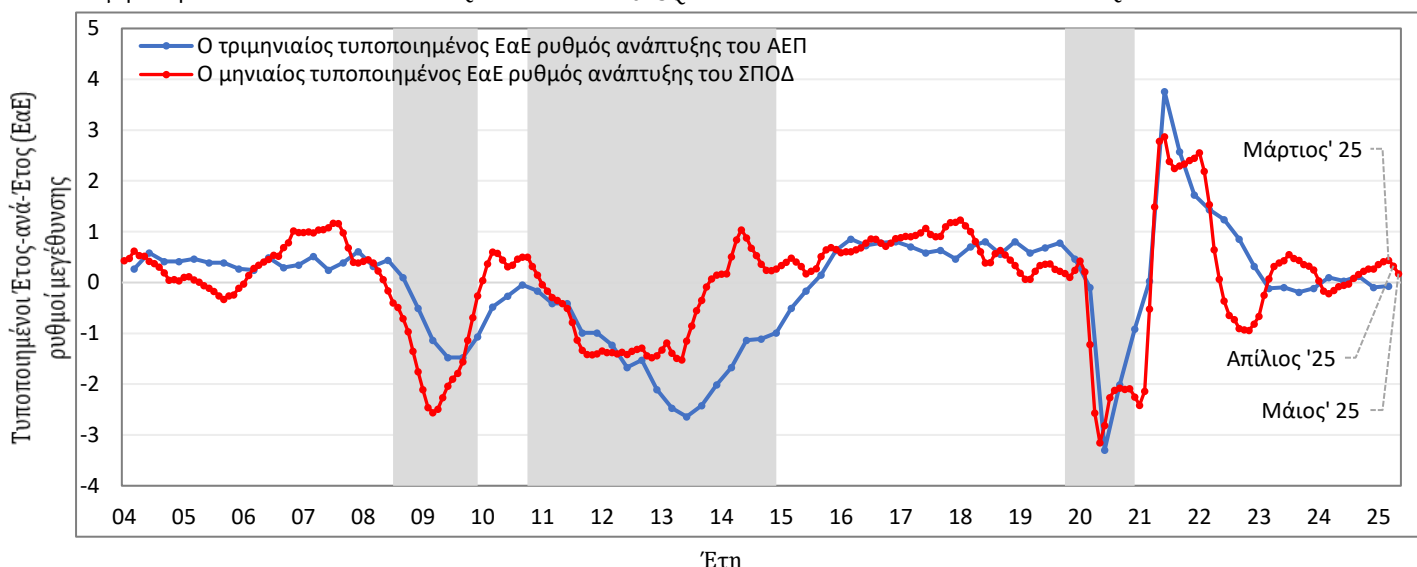
Η επιβράδυνση στον θετικό ρυθμό μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ αντανακλά τις πιέσεις που ασκούνται από το εξωτερικό οικονομικό περιβάλλον, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για παρακολούθηση των εξελίξεων και αξιολόγηση των μεσοπρόθεσμων προοπτικών της κυπριακής οικονομίας. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή του ΣΠΟΔ, ανατρέξτε στο: [ΣΠΟΔ](#).

Σημειώσεις

1. Ο ΣΠΟΔ εκτιμήθηκε με βάση το οικονομετρικό μοντέλο των Aruoba, Diebold, και Scotti (2009) και τη σχετική μεθοδολογία προσαρμογής της πανδημίας Covid-19.
2. Ο πρόσφατα εκτιμημένος ΣΠΟΔ βασίζεται στα διαθέσιμα μηνιαία στοιχεία για τα πωλητήρια έγγραφα ακινήτων, τις αφίξεις τουριστών, και τις συναλλαγές με πιστωτικές κάρτες για τον Απρίλιο του 2025, ενώ ο όγκος λιανικών πωλήσεων για τον ίδιο μήνα εκτιμήθηκε βάσει των πιο πρόσφατων διαθέσιμων δεδομένων από σειρά οικονομικών δεικτών. Τέλος, υψηλής συχνότητας και προκαταρκτικά στοιχεία του Μαΐου για τις τιμές πετρελαίου Brent, τον σταθμισμένο Δείκτη Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στη ζώνη του ευρώ και στην Κύπρο, καθώς και για τον προσαρμοσμένο ως προς τη θερμοκρασία όγκο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, χρησιμοποιήθηκαν επίσης στην εκτίμηση του Δείκτη.

Γράφημα: Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου έναντι της Οικονομικής Δραστηριότητας

Υψηλότερο επίπεδο ΑΕΠ: 2008Q2 2010Q3 2019Q3
Χαμηλότερο επίπεδο ΑΕΠ: 2009Q2 2013Q2 2020Q2

Πηγή: Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) - Τμήμα Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς σύγκρισης, ο Έτος-ανά-Έτος (ΕαΕ) τριμηνιαίος ρυθμός μεγέθυνσης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) έναντι του ΕαΕ μηνιαίου ρυθμού μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ παρουσιάζονται σε τυποποιημένη μορφή στο γράφημα. Οι σκιασμένες περιοχές αντιπροσωπεύουν περιόδους υφιστάμενων υφέσεων σύμφωνα με τη μεθοδολογία του CERP Euro Area Business Cycle Dating Committee σε συνδυασμό με τον συνήθη ορισμό υφέσεων δύο τουλάχιστον συνεχόμενων τριμήνων αρνητικού ΕαΕ ρυθμού μεγέθυνσης του ΑΕΠ.

Ερευνητική Ομάδα: Έλενα Ανδρέου (email: elena.andreou@ucy.ac.cy), Γιώργος Συρίχας (email: syrichas.george@ucy.ac.cy), και Μάγδα Τοφινί (email: tofini.magdalini@ucy.ac.cy).